

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

№ 5, 2015 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 339.92 (447:492/493)

*В. В. Рєзніков,
к. е. н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин,
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, м. Харків*

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ БЕНІЛЮКСУ: ЕКОНОМІКО-ДИПЛОМАТИЧНИЙ АСПЕКТ

*V. V. Ryznykov,
Ph.D., associate professor, Department for International Economic Relations,
V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv*

UKRAINE FOREIGN ECONOMIC COOPERATION WITH THE COUNTRIES OF BENELUX: ECONOMIC AND DIPLOMATIC ASPECTS

Метою статті є дати аналіз стану і перспектив економіко-дипломатичного співробітництва України та країн Бенілюксу, показати вплив дипломатичних відносин на економічне співробітництво, а також перспективи їх розвитку. У роботі представлено стан дипломатичної та економічної взаємодії України з Королівством Бельгія, Королівством Нідерланди, Великим Герцогством Люксембург та країнами Бенілюксу в цілому. Показано вплив дипломатичних зносин на міждержавному, міжурядовому та міжрегіональному рівнях на розвиток економічного співробітництва вказаних країн. Розраховано та представлено прогноз розвитку зовнішньоекономічної співпраці України з країнами Бенілюксу у короткостроковій перспективі.

The article analyzes the current state and prospects for economic and diplomatic cooperation between Ukraine and the Benelux countries, shows the impact of diplomatic relations on economic cooperation, and future trends for its development.

The article presents the current state of diplomatic and economic cooperation between Ukraine and the Kingdom of Belgium, the Netherlands, the Grand Duchy of Luxembourg and the Benelux countries as a whole. The influence for diplomatic relations is analyzed at the interstate, intergovernmental and interregional levels for development of economic cooperation. Calculated and presented development trends for foreign economic cooperation between Ukraine and the Benelux countries in the short term.

Ключові слова: економічна дипломатія, зовнішньоекономічна діяльність, дипломатичні зносини, регіональне співробітництво, країни Бенілюкс.

Keywords: economic diplomacy, foreign trade, diplomatic relations, regional cooperation, Benelux countries.

Постановка проблеми. На сьогодні, країни Бенілюксу є одними з найбільш високо індустріалізованих регіонів світу і мають ринкові економіки, які в значній мірі залежать від зовнішньої торгівлі. Союз забезпечує вільний рух робочої сили, товарів, капіталу і послуг між трьома країнами, координує їх політику в економічній, фінансовій, соціальній сферах, дотримується спільної зовнішньо-торгівельної політики.

Проголошення Урядом України зовнішньополітичного курсу на євроінтеграцію, диктує необхідність пошуку та дослідження перспектив зовнішньоекономічного співробітництва України з регіональними економіками світу і країнами ЄС. Традиційне дослідження суто економічного боку двосторонньої взаємодії України та країн Бенілюксу, не дає повної картини, як правило, залишається без уваги зв'язка політичного та економічного співробітництва, а також вплив на ці процеси дипломатичних зносин. Тема впливу економічної дипломатії на розвиток торговельних і міжнародних відносин України і країн Бенілюксу в роботах вітчизняних і зарубіжних вчених представлена не достатньо, що зумовлює обрану тему дослідження.

Мета статті – аналіз стану і перспектив економіко-дипломатичного співробітництва України та країн Бенілюксу, а також перспектив їх розвитку.

У сучасних умовах, дипломатія є складовою і органічною частиною зовнішньої політики будь-якої держави. Зовнішня політика країни визначає цілі та завдання дипломатії, яка являє собою сукупність практичних заходів, а також форм, засобів і методів, що використовуються для її реалізації. Дипломатія і зовнішня політика складають єдине і невідірване ціле, дві сторони одного того ж процесу. Розвиток міжнародних, в тому числі, економічних процесів залучає в цю сферу нові галузі суспільної діяльності [1].

Дипломатична діяльність, з розвитком спеціалізованих міжнародних відносин, стала набувати риси міждержавного регулювання економіки та реалізації зовнішньоекономічної політики держави. З'явилось таке поняття як «економічна дипломатія», яке також має велику кількість трактувань. З одного боку, її визначають як досягнення економічних цілей засобами дипломатії, незалежно від того, вдається вона чи ні до економічних важелів заради їх досягнення [2, с. 52], з іншого – діяльність з реалізації національних економічних інтересів на світовій арені та захист економічної безпеки дипломатичними методами [3].

Бенілюкс – це регіон Європи створений у 1944 році, що включає в себе Європейські країни митно-економічного союзу: Бельгії, Нідерландів та Люксембургу. Назва (Benelux) походить від перших складів назв країн-учасників союзу. Населення Бенілюксу налічує біля 27, 6 млн. чол. і займає площу приблизно 74 640 кв. км. З метою забезпечення безпеки і захисту власної торгівлі, зазначені країни стали піонерами європейської економічної інтеграції, створивши у 1921 р. Економічний союз Бельгія-Люксембург, а після Другої світової війни — союз країн Бенілюксу.

Економічний Союз Бенілюкс, раніше Митний Союз Бенілюкс, розпочав свою діяльність 1 листопада 1960 року, як такий, що наслідував Митний союз, заснований 1 січня 1948 року. Союз встановлював стандарти тарифів на товари з країн не членів Бенілюксу й призначав зобов'язання щодо торгівлі всередині союзу. Четверте за розміром угруповування на Заході Європи та обслуговує понад 25 мільйонів осіб. Економічний Союз Бенілюкс став важливою моделлю та передумовою для ідеї Європейського Союзу та продовжує діяти, не зважаючи на те, що після ратифікації угоди із заснування Європейського Об'єднання Вугілля і Сталі в 1952 р., інтереси сусідніх країн, а разом з ними й Бенілюксу, стали відповідати планам заснування Європейського Економічного Союзу [4].

Інтерес до зазначених країн викликаний, перш за все, сучасним ступенем їх розвитку. Країни Бенілюксу є лідерами в групі країн Центральної Європи за більшістю валових макроекономічних показників. Всі вони мають високі економічні показники (табл. № 1). Перш за все, слід вказати, що країни з невеликою територією та населенням виробляють 1,5% світового валового внутрішнього продукту (ВВП) та входять в першу десятку країн по рівню ВВП на душу населення.

Таблиця 1.
Основні макроекономічні показники розвитку країн Бенілюксу на 2013 рік

	Нідерланди	Бельгія	Люксембург
Чисельність населення (млн. чол.)	16.8	10	0.5
Площа території (тис. км ²)	41	30.5	2.5
ВВП (млрд. дол. США)	800.5	507.4	60.54
ВВП на душу населення (тис. дол. США)	47.8	50	120
Рівень інфляції (%)	2.8	1.3	1.8
Рівень безробіття (%)	6.8	8.8	4.9
Прямі іноземні інвестиції в країну (млрд. дол. США)	567.8	1195	-

Прямі іноземні інвестиції з країни (млрд. дол. США)	967	1215	-
Дефіцит державного бюджету (у % від ВВП)	-3.8	-3.2	-1.7
Зовнішній борг (млрд. дол. США)	2504	1424	2935
Витрати на збройні сили (%)	1.27	1.1	0.6

Складено за матеріалами [5]

Таблиця 2.
Структура валового внутрішнього продукту країн Бенілюксу на 2013 рік

	Нідерланди	Бельгія	Люксембург
Сільське господарство (%)	2.6	0.8	0.3
Промисловість (%)	25.4	22.6	13.3
Послуги (%)	72	76.6	86.4

Складено за матеріалами [5]

Країни Бенілюксу дуже схожі між собою в економічному, політичному та історичному аспектах. Так вони мають схожу структуру ВВП (табл. № 2) і відповідають світовим стандартам розвинутих економік: до 3% ВВП – сільське господарство; 25% - промисловість; 75% - сфера послуг. Люксембург трохи вививається із загальної структури, це пояснюється обмеженістю території, а в Бельгії нижчою, ніж Нідерланди – високою зацікавленістю розвитку даної сфери.

Таблиця 3.
Договірні-правові відносини України та країн Бенілюксу станом на 2014 рік

Країна	Визнання України	Встановлення дипломатичних відносин	Кількість міжнародних договорів			
			Міждержавні	Міжурядові	Міжрегіо-нальні	Інші
Бельгія	31.12.1991	10.03.1992	4	11	1	1
Нідерланди	31.12.1991	01.04.1992	6	22	-	8
Люксембург	31.12.1991	01.04.1992	-	1	-	-

Складено за матеріалами [6; 7]

Як видно з таблиці 3, Україна має досить розвинуті дипломатичні відносини з країнами Бенілюксу на міждержавному, міжурядовому рівнях, але міжрегіональні стосунки представлені слабо. Окремо можна виділити основний документ згідно з яким Україна налагодила та розвиває економічні зв'язки з країнами зазначеного регіону: Угода між Урядом України та Бельгійсько-Люксембурзьким Економічним Союзом про взаємне заохочення і захист інвестицій від 20 травня 1996 року.

Українсько-бельгійські зносини мають стабільний характер та проходять на всіх рівнях, так політичний діалог на найвищому рівні було започатковано робочим візитом Президента України Л. Кравчука до Бельгії 7-8 липня 1992 року. У жовтні 2009 року відбувся перший в історії двосторонні відносин офіційний візит Президента України В. Ющенка до Королівства Бельгія, у ході якого мала місце аудієнція Президента України у Короля бельгійців Альберта II, проведено зустрічі з главою уряду Бельгії Г. Ван Ромпеем, з головами Сенату та Палати представників Федерального парламенту Бельгії. У листопаді 2010 року у Києві відбулася зустріч Президента України зі Спадкоємним Принцом Бельгії Філіпом, який перебував в Україні на чолі економічної місії. У вересні 2013 року в рамках 68 -ї сесії Генеральної асамблеї ООН у Нью-Йорку відбулася зустріч Президента України з Прем'єр-міністром Бельгії.

Зустрічі на рівні керівників парламентів двох країн відбувалися у 1994, 2000, 2003, 2008 і 2009 рр., під час перебування в Брюсселі делегації Верховної Ради України на чолі з її Головою. У липні 2008 року у Верховній Раді України було створено депутатську групу дружби Україна-Бельгія, яку очолив народний депутат України Б. Тарасюк. Упродовж 2008-2009 рр. відбулося шість зустрічей на рівні парламентських груп дружби двох країн, парламентських комітетів у закордонних справах, з питань європейської інтеграції.

У липні 1997 року Прем'єр-міністр Бельгії Ж. Л. Дегане відвідав Україну з робочим візитом. Зустрічі глав урядів відбулися під час візитів прем'єр-міністрів України до Брюсселя в листопаді 1995, травні 2000, березні 2002, жовтні 2005, вересні 2006, січні і червні 2008 років. У квітні 2011 року в рамках проведення «Київського саміту з питань безпечного та інноваційного використання ядерної енергії» відбулася зустріч Прем'єр-міністра України М. Азарова з в. о. Прем'єр-міністра Бельгії І. Летермом.

Політичний діалог на рівні глав МЗС розпочався офіційним візитом Міністра закордонних справ Бельгії Е. Дерейке в Україну у 1996 р. Міністр закордонних справ України Г. Удовенко відвідав Бельгію у квітні 1997 року. З цього часу зустрічі на рівні керівників МЗС двох країн проводилися на регулярній основі. З 2002 р. триває практика проведення політичних консультацій на рівні керівників та директорів департаментів МЗС двох країн, які відбуваються, як правило, щорічно. У листопаді 2010 року в рамках офіційного візиту в Україну Принца Бельгії Філіпа відбулася його зустріч з Міністром закордонних справ України К. Грищенком, започатковано консультації у форматі Бенілюкс-Україна.

У березні 2014 року Міністр закордонних справ Бельгії разом з міністрами закордонних справ Нідерландів і Люксембургу відвідали Київ, де проведено зустрічі з в. о. Президента, Головою Верховної Ради України, Міністром закордонних справ України та іншими українськими високопосадовцями. У грудні 2014 року Україну з робочим візитом відвідав Віце-прем'єр-міністр, Міністр закордонних справ Бельгії. У рамках візиту глава бельгійського зовнішньополітичного відомства - Голова Комітету міністрів Ради Європи (до травня 2015 року) провів переговори з Міністром закордонних справ України, був прийнятий Прем'єр-міністром України та Першим заступником Голови Верховної Ради України. [6]

Активно розвиваються українсько-бельгійські торгівельно-економічні відносини, так за підсумками 2014 року експорт українських товарів до Бельгії збільшився порівняно з відповідним періодом 2013 р. на 6% та склав 425,2 млн. дол. США, імпорт товарів – зменшився на 20% та склав 553,2 млн. дол. США. Негативне сальдо двосторонньої торгівлі товарами склало 128 млн. дол. США.

Основними експортними товарами є зернові культури; насіння і плоди олійних рослин, палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; чорні метали; продукти неорганічної хімії; текстильний одяг; деревина і вироби з неї.

Основними товарами, що імпортується – фармацевтична продукція; хімічна продукція; пластмаси, полімерні матеріали; реактори ядерні, котли, машини; засоби наземного транспорту (крім залізничного); електричні машини; палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; алкогольні і безалкогольні напої та оцет; м'ясо.

За вказаний період експорт українських послуг до Бельгії зменшився порівняно з відповідним періодом 2013 р. на 77,6%, та склав 73,1 млн. дол. США, імпорт – зменшився на 20% та склав 56,4 млн. дол. США. Позитивне сальдо двосторонньої торгівлі послугами склало 16,7 млн. дол. США.

Станом на 01 січня 2014 р. бельгійські інвестиції в українську економіку становлять 73,8 млн. дол. США. Деяке зменшення обсягу інвестицій було наслідком виходу бельгійського бізнесу з володіння нерухомим майном в Україні на користь власників з третій країн.

Основними сферами, де використовується бельгійський капітал, є: промисловість (58%), виробництво харчових продуктів (44%), машинобудування (9%), торгівля і послуги (22%), транспорт і зв'язок (11%). [8]

В Україні зареєстровано близько 120 підприємств, що мають бельгійські прями й портфельні інвестиції, серед них в першу чергу необхідно виділити такі: «Ватра-Шредер» (Тернопіль, виробництво електроустаткування, яким освітлені багато міст України в т.ч. київський Хрещатик), «SESVanderhave» (Бровари, виробництво насіння), Reunaers Aluminium (виробництво з алюмінію у м. Бровари), «Сіун» (полімерні тканини), «Вітамекс» (корми для тварина), «Мелексис» (автоелектроніка), «Вента» (ПВХ), «Алерс» (логістика), «Велес», «Лакталіс-Миколайів» (харчова продукція).

Природними ресурсами країни Західної Європи наділені недостатньо. З більш-менш корисних копалин слід відмітити запаси нафти та газу в Нідерландах і Бельгії. Якщо подивитися на структуру економіки країн всього Західноєвропейського регіону, то однією з найбільш розвинутих країн щодо постіндустріального розвитку є Нідерланди.

Зовнішньополітичні відносини між Україною та Королівством Нідерланди мають інтенсивний характер, що впливає на стимулювання розвитку економіко-дипломатичних відносин, як видно з таблиці 2, станом на початок 2015 року договірно-правова база українсько-нідерландських відносин налічує 36 двосторонніх міжнародних договорів.

В рамках діалогу високого рівня відбулися такі зустрічі та візити:

4 січня 2013 року, м. Давос – в присутності Президента України та Прем'єр-міністра Нідерландів підписано Угоду про розподіл продукції від видобутку сланцевого газу на Юзівській площі між компанією «Shell Exploration and Production Ukraine Investment B.V.», ТОВ «Надра Юзівська» та Урядом України. 30 серпня 2014 року м. Брюссель — відбулася зустріч Президента України з Прем'єр-міністром Нідерландів в рамках проведення засідання Європейської Ради. 3 вересня 2014 року відбулася зустріч Президента України з Прем'єр-міністром Нідерландів в рамках Уельського Саміту НАТО.

Систематичним є обмін візитами глав зовнішньополітичних відомств України та Нідерландів, тільки за 2013 рік відбулись заходи на рівні Міністрів закордонних справ у березні, квітні, вересні, грудні, що характеризується високою зацікавленістю у співробітництві. Так 24-25 квітня 2013 року Міністр закордонних справ Нідерландів здійснив робочий візит в Україну у складі спільного візиту Глав зовнішньополітичних відомств Данії, Литви Нідерландів та Польщі. В рамках візиту відбулись зустрічі європейських міністрів з Президентом України, Міністром закордонних справ України, а також з депутатами Верховної Ради України та представниками громадських та неурядових організацій.

12-13 вересня 2013 року Прем'єр-міністр України здійснив робочий візит до Королівства Нідерланди, де проведено переговори з Прем'єр-міністром, Міністром зовнішньої торгівлі та розвитку співпраці Нідерландів, представниками бізнесових кіл, зокрема, з керівництвом впливових компаній «Роял Дач Шелл», «Роял Філіпс Електронікс» та «Дамен Шип'ярдс Груп».

Важливого значення в контексті розвитку дружніх відносин має міжпарламентське співробітництво, в рамках якого регулярно відбуваються взаємні візити парламентарів двох країн, зокрема: 12 вересня 2014 року в м. Осло (Норвегія), в рамках проведення Європейської конференції голів парламентів, відбулась двостороння зустріч Голови Верховної Ради України з Президентом Сенату (Верхньої палати) Парламенту Нідерландів.

Нідерланди продовжують надавати технічну допомогу нашій країні, зокрема, у рамках програми МАТРА, спрямованій на сприяння становленню інститутів громадянського суспільства в Україні, розширення та поглиблення соціальних та культурних зв'язків між Україною та Нідерландами, програми Уряд-Уряд (G2G), яка

передбачає широкий спектр проектів у енергетичній, екологічній, фінансовій, митній сферах, в т.ч. у контексті вивчення та застосування відповідного досвіду ЄС та Нідерландів. [7]

Українсько-нідерландське торговельно-економічне та інвестиційне співробітництво також характеризується позитивними результатами. Так Нідерланди піднялись з 6-го у 2013 році на 5-те місце серед держав-членів ЄС за обсягами товарообороту України з часткою 5%, за підсумком 2014 року (4,5% у 2013 р.), а також з 7-го на 4-те місце за обсягами торгівлі послугами з часткою 6,6%, за аналогічний період 2014 року (3,9% у 2013 р.).

Станом на 2014 рік, товарообіг між Україною та Нідерландами склав 1869,7 млн. дол. США, при цьому експорт зріс на 7% і сягнув 1106,1 млн. дол. США, а імпорт знизився на 27% і склав 763,6 млн. дол. США. Позитивне сальдо торгівлі товарами складалося у розмірі 342,5 млн. дол. США.

Основа товарної структури експорту з України до Нідерландів за 2014 рік становили: зернові культури (29%); чорні метали (16%); жири та олії тваринного або рослинного походження (15%); насіння і плоди олійних рослин (13%); залишки та відходи харчової промисловості (6%); м'ясо та істивні субпродукти (4%).

Основа товарної структури імпорту в Україну з Королівства Нідерланди у зазначений період склали: перли природні або культивовані, дорожочіне або напівдорожочіне каміння (16%); пластмаси і полімерні вироби (10%); реактори ядерні, котли, машини (8%); фармацевтична продукція (8%); засоби наземного транспорту (6%); органічні хімічні сполуки; живі дерева та інші рослини; какао і продукти із нього по 5% відповідно.

У період 2014 року відбулося зростання на 15% двосторонньої торгівлі послугами між Україною та Нідерландами, обсяги якої склали 409,2 млн. дол. США, при цьому експорт зріс майже удвічі й сягнув 282 млн. дол. США, а імпорт зменшився на 37% й склав 127,2 млн. дол. США. Позитивне для України сальдо торгівлі послугами складало 154,7 млн. дол. США (проти негативного в 2013 р. у розмірі 84,5 млн. дол. США).

Що стосується інвестиційного співробітництва, станом на 01.12.2014 Королівство Нідерланди зберегло за собою 3-тє місце серед 133 країн-інвесторів за обсягами інвестицій, спрямованих в економіку України, із капіталовкладеннями у розмірі 5209,2 млн. дол. США (частка зростає до 10,7%, проти 9,6% у 2013 році), після Кіпру (15119,6 млн. дол. США) та Німеччини (5769,6 млн. дол. США).

На території України зареєстровано близько 500 підприємств з голландським капіталом. Найбільшими інвесторами традиційно залишаються «Royal Dutch Shell», «ING Ukraine», «Rabobank», «Philips», «Akzo Nobel», «Damen Shipyards», «Unilever Export». [8]

Країни Бенілюкс невеликі за кількістю населення, тому вкрай важливо розвивати міжнародну кооперацію, для них майже неможливо покрити внутрішній попит самостійно. Підтвердженням тому є високі імпорнтні квоти. Тим більше, що країни Бенілюкс є членами ЄС та до 70% їх зовнішньої діяльності припадає саме на держави-учасниці Євросоюзу, таким чином, максимально ефективно використовуючи можливість співпраці. Цьому допомагає навіть факт колишніх колоній, які й на сьогодні, залишаються реципієнтами їх продукції. Україна ж, у свою чергу, не має можливості самостійно обходитися без зовнішніх ринків, а вибір довгострокового партнера ще не зроблений.

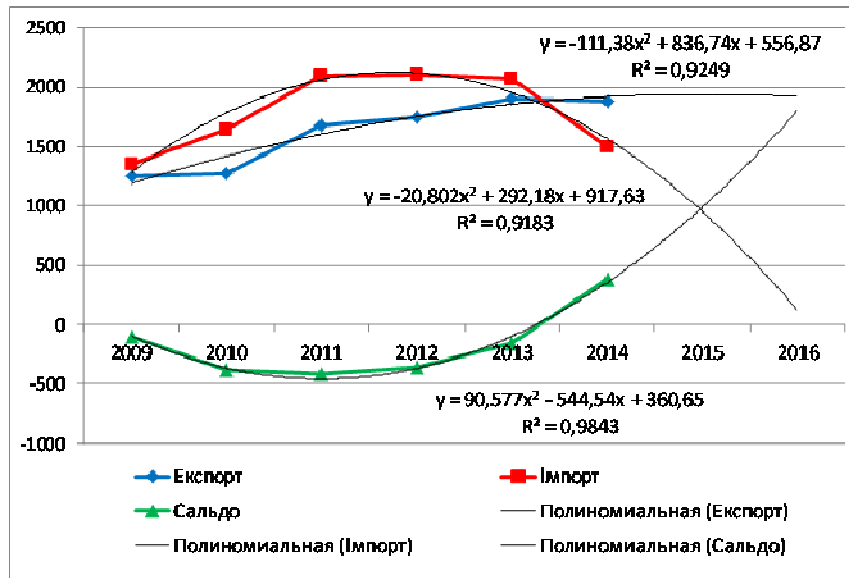

Рис. 1. Динаміка і прогноз зовнішньоекономічної діяльності України з країнами Бенілюксу (у млн. дол. США), складено за матеріалами: [8]

Проголошений зовнішньополітичний курс України на євроінтеграцію, зумовлює необхідність аналізу сучасної зовнішньоекономічної співпраці, збереження існуючих та пошук нових партнерів серед країн-членів ЄС. У 2014 році Нідерланди не тільки зберегли за собою статус одного із ключових партнерів України серед держав-членів ЄС у торговельній сфері, але й поліпшили свої позиції. Як видно з рис. 1, зовнішньоторговельний оборот товарами і послугами країн Бенілюксу, не зважаючи на політичну кризу в Україні, показує позитивні тенденції. Так за рахунок зниження імпорнтної складової, можна спостерігати позитивний ріст сальдо, переважно за рахунок розвитку економіко-дипломатичних зв'язків України з Королівством Нідерланди: дипломатичною активністю у 2013-2014 роках та зростання двосторонньої торгівлі у 2014 році на 15%. Важливо, що імпорнтні надходження з країн-партнерів до українського ринку станом на 2014 рік скоротилися більш ніж на 20%, а експорт зріс на 5%. Розрахунок тренду з високою долею вірогідності показує зміння торгового балансу в сторону зменшення від'ємного значення, тобто вже у 2015-2016 роках воно буде позитивним.

З викладеного можна зробити основні висновки:

1. Європейський Союз залишається основним міжнародним торговельним партнером України, а динаміка росту зовнішньої торгівлі країн Бенілюксу є найдинамічнішою. Тенденція в торгівлі між країнами Бенілюкс та Україною в загальному вигляді повторює загальноєвропейську тенденцію.
2. Динаміка торгівлі у найбільших секторах промисловості показала, що з високою долею вірогідності на 2015-2016 роки збережеться тенденція росту зовнішньоекономічної співпраці з позитивним сальдо для українських товарів (рис.1).
3. Україна за роки незалежності налагодила тісні зв'язки з країнами Бенілюксу, що є надійним фундаментом розвитку зовнішньоекономічної діяльності з даним регіоном. Свідченням цьому є, велика кількість діючих міждержавних угод (табл. 3) та висока динаміка дипломатичних зустрічей на всіх рівнях.
4. Країни Бенілюксу не тільки зберегли за собою статус одного із ключових партнерів України серед держав-членів ЄС у зовнішньоекономічній сфері, але й, за допомогою економіко-дипломатичних контактів, покращили свої позиції.

Література.

1. Ryznykov V. Theoretical aspects of diplomacy, its role in international economic relations [Текст] / V. Ryznykov // Вісник Міжнародного Слов'янського університету. Харків: серія «Економічні науки» Том XVI № 1-2. – Харків, 2013. с.48-53.
2. Каррон де ля Каррьер Г. Экономическая дипломатия. Дипломат и рынок [Текст]: Пер. с фр. / Каррон де ля Каррьер Г. – М.: Российская политическая энциклопедия, 2003. – 296 с.
3. Мавланов И. Экономическая дипломатия [Текст]: учеб. пособ. / И. Мавланов – Т. 1. – Т.: УМЭД, ПРООН, 2007. – с. 54
4. Сайт країн Бенілюксу [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://www.benelux.int/fr/>
5. Центральне розвідувальне управління – база даних статистики за країнами світу [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook>.
6. Посольство України в Королівстві Бельгія та Великому Герцогстві Люксембург [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://belgium.mfa.gov.ua/ua>
7. Посольство України в Королівстві Нідерланди [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://netherlands.mfa.gov.ua/ua>
8. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами і послугами [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>.

References.

1. Ryznykov V. (2013), "Theoretical aspects of diplomacy, its role in international economic relations", *Visnyk Mizhnarodnogo Slovyanskogo universitetu*, vol. XVI №1-2, pp. 48-53.
2. Carron de la Carriere G. (2003), *Ekonomicheskaya diplomatiya. Diplomat i rinoк* [Economic diplomacy. Diplomat and market], ROSSPEN, Moscow, Russia.
3. Mavlanov I. (2007), *Ekonomicheskaya diplomatiya* [Economic diplomacy], UMED, PROON, Tashkent, Uzbekistan.
4. The official site of Benelux countries (2015), available at: <http://www.benelux.int/fr/> (Accessed 7 May 2015)

5. The official site of Central Intelligence Agency (2015), "Database statistics by countries", available at: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook>. (Accessed 5 May 2015)
6. The official site of the Embassy of Ukraine in the Kingdom of Belgium and the Grand Duchy of Luxembourg (2015), available at: <http://belgium.mfa.gov.ua/ua> (Accessed 8 May 2015)
7. The official site of the Embassy of Ukraine in the Kingdom of the Netherlands (2015), available at: <http://netherlands.mfa.gov.ua/ua> (Accessed 8 May 2015)
8. The official site of Department of Statistics in the Kharkov region (2014), "Foreign economic activity of Kharkiv region", available at: <http://kh.ukrstat.gov.ua> (Accessed 7 May 2015).

Стаття надійшла до редакції 17.05.2015 р.

ТОВ "ДКС Центр"